

LEZINGENCYCLUS PASTORALE EENHEID CLARA VAN ASSISI

Euthanasie: waarom niet? Pleidooi voor nuance en niet-weten

„Er ontbreekt iets essentieels in het maatschappelijk debat over euthanasie: nuance.” Dat is de basisstelling van pater Marc Desmet, jezuïet en meer dan twintig jaar actief als palliatieve-zorgarts in het Jessa Ziekenhuis te Hasselt en bevoorrecht getuige van het levenseinde. Op dinsdagavond 14 maart is Marc Desmet de spreker in de grote aula van het Hivset in het kader van de lezingenreeks „Christen-zijn in de 21ste eeuw”, die onze Pastorale Eenheid organiseert samen met het Vormingscentrum Hivset.

In zijn boek ‘Euthanasie: waarom niet?’ dat in september 2015 verscheen, probeert Marc Desmet die nuances onder woorden te brengen. **„Je kunt niet meer over het levenseinde spreken zonder dat het woord ‘euthanasie’ valt. Euthanasia talk** alom. Veel zieken vragen ernaar of spelen met de gedachte, voor nu of later. ‘Mijn papieren zijn klaar...’ Er is trouwens niet alleen een jaarlijkse toename van het aantal uitvoeringen van euthanasie, ook het type verschuift: van terminaal naar niet-terminaal, van fysisch ondraaglijk naar psychisch ondraaglijk lijden, ook van levensmoeë bejaarden. We zien in Vlaanderen een voortschrijdend proces van maatschappelijke aanvaarding van euthanasie. **En ja, waarom niet?** Wie wil er immers lijden? Euthanasie moet wellicht in bepaalde lijdenssituaties kunnen.”

„En tegelijkertijd, waarom níét? De praktijk leert dat euthanasie niet vanzelfsprekend blijft”, lezen we in hetzelfde boek. „Niet voor de zieke, die afhankelijk is van een goed luisterende arts en omgeving. Niet voor naasten, die verder leven met hun soms erg verschillende beleving na de euthanasie. Niet voor artsen (en zorgverleners) die het ‘mogen’ doen. En er is nog een betrokkene: onze maatschappij. **Waarom praten we zo vaak en zo veel over euthanasie?** Leven we te lang? Weten we geen weg meer met lijden of het sterven? Of willen we economisch niet tot het uiterste gaan in de zorg, bijvoorbeeld voor

dementerenden?" Zo veel vragen en vaak zo weinig genuanceerde antwoorden die de mediawaan van de dag overstijgen.

Marc Desmet wil recht doen aan de complexiteit van de lijdensbeëindiging, met verhalen van mensen uit zijn praktijk als palliatief arts, voorbij de simpele tegenstellingen. Zijn doel is het levenseinde zo menselijk mogelijk te maken, maar ook de diepere uitdagingen te zien. Voorbij de ideologie, voorbij de simpele tegenstelling tussen pro en contra. Op zoek naar praktische wijsheid die ook durft te zeggen: 'Ik weet het niet, ik weet niet wat hier goed is'. Want de menselijke realiteit is altijd complex en respect voor die complexiteit vereist zin voor nuance en de nederigheid van het niet-weten.

Dr. Marc Desmet behaalde het diploma van huisarts in 1982. Hij werd nadien jezuïet, studeerde filosofie en theologie. Sinds 1993 werkt hij in het Jessa Ziekenhuis te Hasselt als arts van de palliatieve eenheid en het palliatief supportteam. Marc Desmet is ook **een zeer gesmaakte spreker en een veelgelezen auteur**. Zijn boeken zijn echte bestsellers. Met 'Is lijden mensonwaardig?' (2000) **bracht hij velen tot nadenken over levenseindeproblemen**. Hij analyseerde de gevolgen van de grote vrijheid in ons persoonlijk leven in 'Moe van het moeten kiezen' (2005) en stond stil bij het keurslijf waarin het huidige bedrijfsleven ons duwt, in 'Liefde voor het werk in tijden van management' (2009). In september 2015 zag 'Euthanasie: waarom niet? Pleidooi voor nuance en niet-weten' het daglicht. Marc Desmet is tevens ethicus of voorzitter in meerdere ethische commissies en medebestuurder van een Leuvens netwerk ('Dijleland') van woonzorgcentra. Hij gaf conferenties en workshops in België, Nederland, Frankrijk, Zwitserland, Québec, Polen, Libanon, Oekraïne. En nu dus ook bij ons in Turnhout. U bent van harte welkom. In de lijn van de vorige lezingen, en zeker voor dit onderwerp en deze spreker, verwachten we alvast een ruime opkomst.

Deze lezing in het kader van de cyclus „Christen zijn in de 21ste eeuw” van de pastorale eenheid Clara van Assisi heeft plaats in het grote aula van de HIVSET-campus, Herentalsstraat 70 in Turnhout, op dinsdagavond 14 maart van 19.30 tot ca. 22.00 u.

Prijs: vrije bijdrage

Info: <http://www.vormingscentrum.hivset.be/> ; dirk.godecharle@hivset.be

Inschrijvingen: voor één lezing/meerdere lezingen/volledige reeks: administratie-vc@hivset.be, **graag aantal personen + namen + gsm/tel.**

de Nieuwe Creatie-Gemeente

In onze reeks 'Geloof in gesprek' stellen we u graag de andere geloofsgemeenschappen voor die in Turnhout en Oud-Turnhout gevestigd zijn. Vandaag geven we hiervoor het woord aan dominee Marcel Pool van de Protestantse Kerk, die een bezoek bracht aan de Nieuwe Creatie-Gemeente in Turnhout.

Enige tijd geleden was ik te gast bij de Nieuwe Creatie-gemeente in Turnhout. De gemeente is een onafhankelijke kerkgemeente, dus niet aangesloten bij een kerkgenootschap. Wel is er ook een Nieuwe Creatie-gemeente in Tilburg, die nauw verbonden is met die van Turnhout. **De Turnhoutse Nieuwe Creatie-gemeente komt op zondag samen in het HIVSET** aan de Herentalsstraat. Toen ik daar aankwam, was de gemeente net die zondag naar een andere zaal verhuisd binnen het HIVSET, naar de aula waar ook de lezingenreeks 'Christen-zijn in de 21ste eeuw' doorgaat. De gemeente zelf voelde zich nog wat onwennig.

Ik had mijn komst gemeld, en werd dan ook verwacht. Ik werd hartelijk welkom geheten door verschillende gemeenteleden. Ik werd op koffie getrakteerd en één van de leden nam uitgebreid de tijd om met mij te praten. Wat mij opviel, was de **enorme gastvrijheid** van de gemeenteleden. Pastor Danny Soto, met wie ik na afloop sprak, zei dat hij dat ook erg belangrijk vond. Ik kreeg dan ook van iedereen die langs mij liep een hand.

In de zaal zaten ongeveer evenveel mensen als in onze Protestantse Kerk, en net als bij ons was het **een internationaal gezelschap**. De dienst had, zoals wel bij veel evangelische gemeenten en pinkstergemeenten gebruikelijk is, een vloeiend begin, wat wil zeggen dat de begintijd van de dienst niet echt vast lag. Maar er is **een lange tijd van lofprijzing**, waarbij steeds meer mensen binnendruppelden. Dit onderdeel van de dienst gebeurt, zoals ook gebruikelijk in de evangelische en pinkstertradities, onder leiding van een lofprijzingsleider, een vrouw in dit geval, ondersteund door enkele zangeressen. De liederen worden geprojecteerd met een beamer. Het zijn vooral Opwekkingsliederen die gezongen worden, maar ook enkele liederen in andere talen (het leek mij dat ik Portugees en Sranantongo hoorde). De mensen in de zaal zijn vrij om te blijven zitten, maar ook werd er veel gestaan en gedanst, en gingen de handen vaak in aanbidding naar omhoog. Omdat ik vroeger nogal veel evangelische en pinkstergemeenten heb bezocht, kon ik daar zonder probleem aan meedoen.

Daarna werd er avondmaal gevierd, maar niet zonder een waarschuwing vooraf dat mensen zich eerst van tevoren moeten onderzoeken of alles goed was tussen God en hen. Wel werd gezegd dat mensen zich vooral niet ontmoedigd moesten voelen om aan het avondmaal te gaan. Vooraan kon je druivensap en brood halen, en we aten en dronken het op in de banken (vooraan staan kon ook niet vanwege de indeling van de zaal).

Daarna stelde pastor Danny Soto mij voor en werd ik onthaald op een applaus door de gemeente, en begon zijn preek. **Pastor Danny** is een vurige en begenadigde prediker, die in zijn preek o.a. **een getuigenis gaf van hoe God zijn leven diepgaand had veranderd**. En hij benadrukte dat wij geen onderscheid moeten maken tussen zijn gemeente en die van ons, want dat denominaties het minst belangrijk zijn in de ogen van de Heer, en dat als zij (de mensen van Nieuwe Creatie) nieuwe mensen konden aanspreken voor het geloof, die evenzeer naar andere kerken konden worden gestuurd. Een zeer inclusieve manier van preken, die maakte dat ik me nog meer welkom voelde als daarvoor. **De preek was persoonlijk en diep doorleefd**.

Na de preek was de dienst, die al met al zo'n twee uur had geduurd, bijna afgelopen. Na afloop van de dienst heb ik nog lange tijd met pastor Danny gepraat. Hij was zeer open. Ik vertelde hem van mijn verlangen dat **wij als Turnhoutse kerken en gemeenten elkaar meer zouden ontmoeten en samenwerken**, en vertelde hem van de Turnhoutse Raad van Kerken, die hij ook wel eens wilde bezoeken. Ook een jeugdleider kwam op mij af en zei dat er eventueel een mogelijkheid was dat de jongeren van onze gemeenten iets samen zouden

doen. De gastvrijheid ging nog verder, want er werd me nog warm eten aangeboden. Na een diep gesprek met pastor Danny, en met één van de gemeenteleden, ging ik met een warm gevoel naar huis.

Marcel Pool